

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO ALTO DA TELLEIRA, NOS CONCELLOS DE A CAÑIZA E COVELO (PONTEVEDRA), PROMOVIDO POR ALTO DA TELLEIRA, SL (CLAVE: 2022/0113)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 71.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i, os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque terá unha potencia de máis de 30 MW.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é a sociedade Alto da Telleira, SL e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

O parque eólico Alto da Telleira foi admitido a trámite na Resolución do 20 de decembro de 2010, da entón Consellería de Economía e Industria, pola que se aproba a relación de anteprojectos de parques eólicos seleccionados ao amparo da Orden de 29 de marzo de 2010 para a asignación de 2.325 MW de potencia na modalidade de novos parques eólicos en Galicia.

No tocante ao trámite ambiental, o proxecto foi sometido ao trámite de avaliación de impacto ambiental ao abeiro da normativa vixente naquel momento (Real Decreto Lexislativo 1/2008, do 11 de xaneiro) e a entón denominada Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental formulou a declaración de impacto ambiental (DIA) do parque eólico o 20.12.2013 (publicada no DOG núm. 198 do 16.10.2014).

Mediante Resolución do 15 de febreiro de 2016 da entón Dirección Xeral de Enerxía e Minas, faise público o Acordo do Consello da Xunta, do 3 de decembro de 2015, polo que se autorizan as instalacións, se aproba o proxecto de execución e se declara a utilidade pública, en concreto, do parque eólico Alto da Telleira, emprazado nos concellos da Cañiza e Covelo (Pontevedra) e promovido pola sociedade Alto da Telleira, S.L. (publicada no DOG núm. 71, do 14.04.2016).

Ese proxecto non chegou a desenvolverse, polo que o promotor, logo de terse superado o prazo previsto na disposición transitoria primeira da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, plantexou a reformulación do mesmo cunha potencia total similar á orixinal pero cun menor número de aeroxeradores de maior potencia unitaria e un modelo máis actualizado

Tendo en conta o tempo transcorrido, o promotor estimou oportuno introducir melloras tecnolóxicas no proxecto, polo que o 13.05.2021 o promotor Alto da Telleira, SL presentou ante a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais unha solicitude de modificación substancial para a autorización das instalacións de produción e as súas infraestruturas de evacuación para o proxecto do Parque Eólico Alto da Telleira, de conformidade coa Lei 8/2009, do 22 de decembro. Xunto coa solicitude achega a correspondente documentación técnica.

O 05.10.2021 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais notificou ao promotor o cumprimento dos requisitos aos que fai referencia os artigos 30 e 31 da Lei 8/2009, do 22 de decembro.

Consecuentemente, a nova tramitación ambiental iníciase ao abeiro da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm.294, do 6 de decembro) e polo Real Decreto-lei 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño).

Polo anterior, resultou pertinente a cancelación do anterior expediente ambiental (clave 2011/008) e a apertura do expediente actual (clave 2022/0113).

De acordo co estudo de impacto ambiental (EslA) de setembro 2021 sometido a información pública, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 48 MW de potencia total nos concellos de O Covo e A Cañiza (Pontevedra), composto por 9 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada (vieiros de acceso e servizo, plataformas de montaxe, gabias do cableado, unha subestación transformadora 30/220 kV e edificio de control) que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto, segundo a súa configuración inicial, son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 9
- Modelo previsto: Vestas V162–5,6 MW (6); Vestas V162–4,8 MW (2); Vestas V150–4,8 MW (1)
- Potencia nominal unitaria: 4,8 MW e 5,6 MW
- Potencia total instalada: 48 MW
- Altura de buxa: 105 e 119 m
- Diámetro de rotor: 150 e 162m
- Orzamento (execución material): 35.365.747 €.

Inclúese ademais a subestación colectora denominada SET Alto da Telleira 30/220 kV, para a conexión á rede eléctrica de transporte no nudo Fontefría 220 kV de varios parques eólicos do entorno.

A aparellaxe de 220 kV situarase no parque de intemperie e será de tecnoloxía convencional para as posicións de liña e de tecnoloxía híbrida para as posicións de transformador. No referente á aparellaxe de 30 kV, esta situarase no edificio da subestación e será de tecnoloxía baseada en celas metálicas prefabricadas.

A enerxía producida no parque, evacuarase a través dunha liña de alta tensión de 220 kV soterrada de interconexión de 270 metros entre a subestación colectora Alto da Telleira e a futura subestación Fontefría 220/400 kV, propiedade de Red Eléctrica España (REE).

O abastecemento de auga do edificio de control realizarase mediante un sistema de potabilización de auga, alimentado por un pozo de barrena realizado na subestación. Na fase de construción a xestión de augas residuais efectuarase mediante sanitarios químicos. No edificio de control da subestación o saneamento das augas residuais realizarase mediante a evacuación das mesmas a unha fosa séptica de 5.000 litros de capacidade instalada sobre soleira de formigón. O baleirado da fosa efectuarase de forma periódica mediante camión cisterna

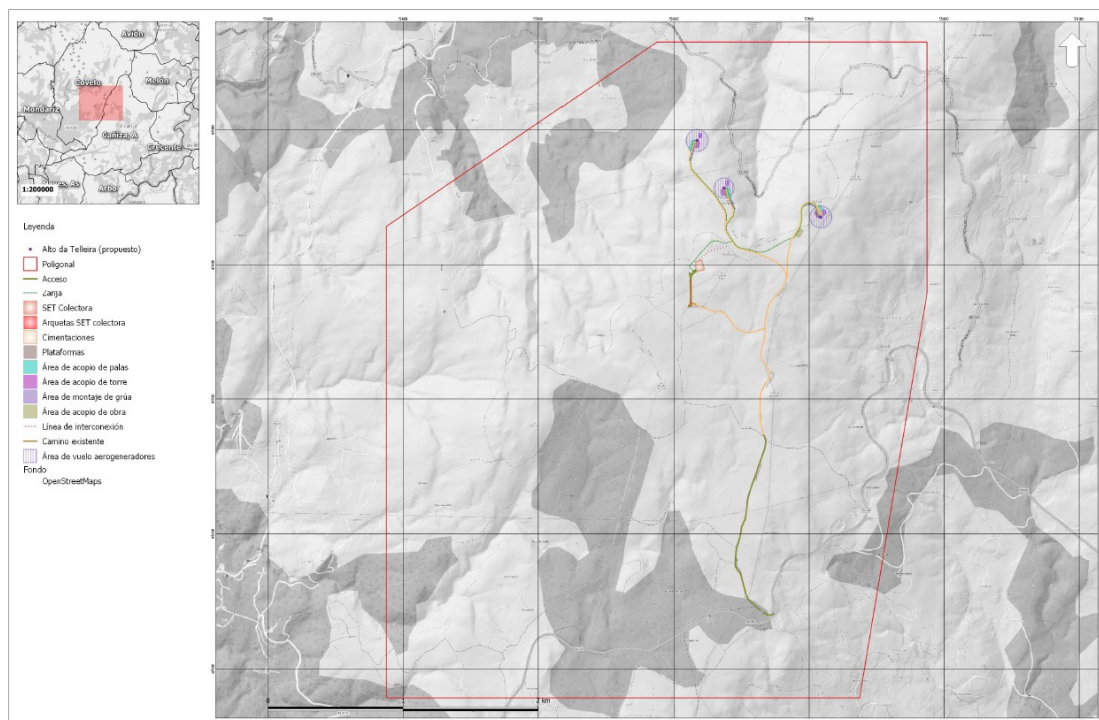
A obra civil reflectida no EsIA inclúe a apertura de vieiros e se a gabia de cableado. As gabias para aloxar o sistema colector irán, como norma xeral, polos laterais dos viarios de acceso ao parque. Como áreas de ocupación temporal durante a execución das obras, nas inmediacións de cada aeroxenerador disporase dunha plataforma horizontal de dimensións xenéricas 1.830 m², ademais disporase unha zona de aproximadamente 20 x 72 m² contigua a cada plataforma de montaxe de cada aeroxenerador para a descarga, amoreamento e preparación das pas previamente ao izado. Ademais, na mesma zona disporase dunha zona de aproximadamente 15x40 m² para a descarga, amoreamento e preparación dos tramos da buxa. Tamén se disporá de zonas de ocupación temporal destinadas montaxe e desmontaxe da grúa de celosía.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 10 meses para o parque eólico e seis meses para a subestación e liña de interconexión.

Debido ao informe emitido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural durante a tramitación de avaliación de impacto ambiental ordinaria do expediente o promotor propón a modificación da configuración do proxecto, consistente basicamente na eliminación de 6 aeroxeneradores e a modificación da potencia dos restantes, obténdose as características seguintes:

- Número de aeroxeradores: 3
- Modelo previsto: V150-6 MW(aeroxenerador 6) e V162-6,2 MW (aeroxenerador 5 e g8)
- Potencia nominal unitaria: 6 MW e 6,2 MW.
- Potencia total instalada: 18,4 MW.
- Altura de buxa: 105 e 119 m
- Diámetro de rotor: 150 e 162m

Inclúese a continuación un plano do proxecto coa configuración final do parque eólico:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico sitúase na zona limítrofe entre os termos municipais da Cañiza e Covelo, Comarca de Paradanta, provincia de Pontevedra, nos estribos meridionais da Serra do Faro de Avión, entre os coutos de Rosendo, Moncelos e Ralleira, e os altos de Telleira e A Pena. Trátanse de cumios con altitudes entre os 800 e os 900 m sobre o nivel do mar. Ao norte do parque discorre a estrada autonómica PO-255 e ao leste e sur a nacional N-120, de onde parte o acceso ao parque.

A nivel hidrolóxico, o ámbito de actuación pertencente á Demarcación Hidrográfica do Miño - Sil. Discorren, no ámbito de estudo das actuacións, os seguintes cursos fluviais: regato Barranca de Moure, Río de Portapiñeiros, dous regos innominados tributarios do regato de San Breixo e o Regueiro de Tuxedos.

Na zona de estudo, a formación vexetal dominante é o pasteiro con especies *Ulex europaeus*, *U. minor*, *Genista tridentata*, *Erica cinerea*, *E. umbellata*, *Calluna vulgaris* e *Daboecia cantabrica*, como as máis abundantes. Tamén se atopan acompañadas de repoboación forestais. Na zona máis chaira entre o Alto da Telleira e o Coto Carballal por onde discorre o río Portapiñeiros existen áreas de breixeiras húmidas, turbeira en mal estado de conservación. A zona afectada polos aeroxeneradores a vexetación caracterízase por breixeiras – toxeias e comunidades de pendentes rochosas. Segundo o EsIA na base de datos GBIF detectáronse *Narcissus cyclamineus*, catalogada como vulnerable no CGEA, que sen embargo non se detectou nas visitas de campo realizadas. Si se detectou a presenza de *Lycopodiella inundata*, catalogada como en perigo de extinción, pero fóra da zona de afección do proxecto.

En canto a hábitats naturais, de acordo co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de actuación localízanse teselas onde se identifican os hábitats naturais de interese comunitario e/ou prioritarios cos seguinte códigos: queirogais secos europeos (4030) e queirogais oromediterráneos endémicos con toxos (4090).

Segundo o EsIA no ámbito de estudo téñense rexistrado os hábitats prioritarios 7110* e 4020* non obstsante non se construíra sobre esta superficie nin na zona próxima. Sobre as afección aos hábitats non prioritarios 4030 e 4090 e 8220 as labores da fase de construción terán un impacto moderado.

Entre a fauna inventariada nas cuadrículas 10x10 km que abranguen a área de estudo figuran, segundo a documentación achegada polo promotor e o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, varias especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA): INVERTEBRADOS: *Geomalacus maculosus* (V); ANFIBIOS: *Rana iberica* (V), *Chioglossa lusitanica* (V), *Discoglossus galganoi* (V (poboacións insulares)); AVES: *Milvus milvus* (E), *Gallinago gallinago* (E (poboación nidificante)), *Vanellus vanellus* (E (poboación nidificante)), *Circus pygargus* (V), *Circus cyaneus* (V), *Scolopax rusticola* (V(1)); MAMÍFEROS: *Myotis myotis* (V), *Rhinolophus ferrumequinum* (V), *Galemys pyrenaicus* (V).

Segundo a documentación, das campañas de campo efectuadas, é destacable a posible presenza de *Circus pygargus*, especie catalogada como "Vulnerable" e o *Circus cyaneus* que foron avistadas durante os traballos de caracterización de fauna. Ademais das especies do xénero *Circus*, constataron a presenza de: *Buteo buteo*, *Falco tinnunculus*, *Hieraaetus pennatus*, *Circaetus gallicus* e *Falco subbuteo*. Tamén sinalan a posible presenza de *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Pernis apivorus* ou o *Falco peregrinus* aínda que no se avistaron durante os traballos realizado. Tamén considera potencialmente presente o *Milvus migrans* aínda que tampouco se detectou en campo. Constatouse a presenza de rapinas nocturnas como o *Strix aluco*, e tamén se avistou un exemplar de *Tyto alba*. En canto a outra aves no rapinas detectouse a presenza de *Scolopax rusticola*. No tocante aos quirópteros detectouse a presenza de: *Eptesicus serotinus*, *Hypsugo savii*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Tadarida teniotis*, *Plecotus austriacus* e exemplares sen identificar especificamente dos xéneros *Nyctalus* e *Myotis*. Outros mamíferos detectados son: *Sus scrofa*, *Capreolus capreolus*, *Canis lupus*, *Vulpes vulpes* e *Oryctolagus cuniculus*. En canto aos anfibios detectáronse: *Rana iberica* e *Chioglossa lusitanica*.

O proxecto atopase dentro dunha das áreas prioritarias para a avifauna ameazada e/ou zonas de protección das publicadas na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, relativa ás liñas eléctricas de alta tensión.

Outras especies presentes na zona de forma habitual na poligonal do parque segundo a información recollida pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no seu informe, aínda que non detectadas polo equipo redactor do ESI son as seguintes: *Loxia curvirostra* (LESRPE), *Alauda arvensis*, *Oenanthe oenanthe* (LESRPE), *Sylvia atricapilla* (LESRPE), *Anthus trivialis* (LESRPE), *Passer domesticus*, *Aegithalos caudatus* (LESRPE), *Serinus serinus*, *Phylloscopus collybita* (LESRPE), *Dendrocopos major*, *Streptopelia turtur*, *Phoenicurus ochruros* (LESRPE), *Caprimulgus europaeus* (Anexo I Directiva Aves e LESRPE), *Pyrrhula pyrrhula* (LESRPE), *Hirundo rustica* (LESRPE), *Delichon urbicum*, *Apus apus* (LESRPE).

Tamén se destaca a presenza na poligonal de estudo de exemplares de *Aquila chrysaetos* (declarada como "En perigo de extinción" no CGEA) procedentes da reserva da biosfera transfronteiriza Gerês-Xurés. Dita presenza, aínda que non é continua no tempo, si se pode considerar como xa habitual durante estes últimos anos, segundo o recollido no dito informe.

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, o lugar onde se localizan as instalacións do proxecto non ostenta ningunha figura de espazos protexidos das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo), o lugar no que se proxecta a actuación localízase entre as grandes áreas paisaxísticas Costa Sur - Baixo Miño, nas comarcas paisaxísticas do Condado - A Paradanta. Nas proximidades da infraestrutura atópanse dúas áreas de especial interese paisaxístico, a AEIP-06-02 Río Deva a uns 750 m ao leste e a AEIP-08-15 Serra do Suído a 3 km ao noroeste. En canto aos miradoiros na aba sur do alto da Telleira, sitúase o Miradoiro de Fontefría, a 1,2 km do aeroxerador 7. Como elemento de interese panorámico tamén se pode citar a senda PR-G-95 "Os Carranos", que discorre a uns 2 km do aeroxerador número 5.

En canto ao patrimonio cultural, durante os traballos de prospección e recompilación de información na zona de estudo documentáronse uns 36 elementos: *Petróglifo do Coto Cabrito* RE 36013001, *Mámoa do Alto de Fontefría 4* GA 36009066, *Mámoa do Alto de Fontefría 5* GA 36009067, *Mámoa do Alto de Fontefría 6* GA 36009068, *Petróglifo do Coto Grande* GA 36009079, *Mámoa do Alto de Fontefría 10* GA 36009015, *Mámoa do Alto de Fontefría 11* GA 36009041, *Mámoa do Alto de Fontefría 9* GA 36009069, *Mámoa da Portela de Deva 2* GA 36013071, *Mámoa da Portela de Deva* GA 36013004, *Mámoa do Alto de Fontefría 3* GA 36009012, *Mámoa do Alto de Fontefría 7* GA 36009013, *Mámoa do Alto de Fontefría 1* GA 36009010, *Mámoa do Alto de Fontefría 12* GA 36009070, *Mámoa do Alto de Fontefría 8* GA 36009014, *Castro de Coto de Galos* GA 36009008, *Mámoa do Alto de Fontefría 2* GA 36009011, *Mámoa 13 de Fontefría* GA 36009078, *Túmulo 14 de Fontefría* GA 36009080, *Petróglifo e Mámoa de Rega dos Coallos* GA 36013062 e GA 36013063, *Mámoa de Fontefría* GA 36009009, *Túmulo do Picouto/Montefrío* RE 36009001, *Conxunto tumular de Chan de Lodoso* GA 36013072, GA 3601307, GA 36013074, GA 36013075, GA 36013076, GA 36013077 e GA 36013078, *Mámoa de Coto de Pedrouzos* GA 36013041, *Xacemento paleolítico dos Cotos da Guía* GA 36013040, *Conxunto megalítico de Porto dos Bois* GA 36013064, GA36013065 e GA36013066 e *Petróglifo de Cotos da Guía* GA 36013035. Ademais, identificáronse os seguintes elementos de carácter arquitectónico e etnolóxico: *Foxo do Lobo de Fontefría*, *Cruz de Coto de Canibelos* (RE36013002), *Cruceiro do Coto da Guía*, *Conxunto do Santuario da Nosa Señora de Guía*, dos que na documentación considérase que non existe impacto, e unha serie de bens de carácter social: marco nº 5, nº 6, nº 7, nº 10, nº 15 e caseta do Alto da Telleira.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

Posteriormente aos trámites que se recolle resumen nos antecedentes do apartado 1.2 desta declaración, o Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do 17.06.2021 acordou declarar iniciativa empresarial prioritaria o proxecto do parque eólico Alto da Telleira, promovido por Alto da Telleira, S.L., ao abeiro do establecido no artigo 43 da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento de implantación de iniciativas empresariais en Galicia. Mediante Resolución do 27.07.2021 da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, declarouse a tramitación de urxencia dos procedementos administrativos correspondentes ao parque eólico.

Logo diso, mediante resolución do 09.12.2021 da Xefatura Territorial de Pontevedra da entón denominada Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG Núm. 241 do 17.12.2021), someteuse a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto sectorial (proxecto de interese autonómico) e a solicitude de declaración de utilidade pública, en concreto, das instalacións do parque eólico Alto da Telleira, por un prazo de 15 días. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

Posteriormente, mediante Resolución do 08.03.2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra da entón denominada Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG Núm. 66 do 05.04.2022), someteuse de novo a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto sectorial (proxecto de interese autonómico) e a solicitude de declaración de utilidade pública, en concreto, das instalacións do parque eólico Alto da Telleira, por un prazo de 30 días.

O 19.07.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia, para os efectos de continuar coa tramitación de cara a formular a declaración de impacto ambiental. Entre outra documentación, contén o *Estudio de impacto ambiental Parque eólico Alto da Telleira. Rev - 02. Septiembre 2021* (asinado electronicamente o 27.09.2021), o *Proyecto técnico Parque eólico Alto da Telleira. Noviembre 2021* (asinado electronicamente o 17.11.2021) e o *Proyecto técnico Subestación Alto da Telleira 220/30 kV. Noviembre 2021* (asinado electronicamente o 17.11.2021)

O 19.07.2022, recíbese documentación complementaria, presentada polo promotor como como resposta a un requirimento da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, consistente nos bosquexos do parque eólico tanto da configuración do proxecto sometida a información pública como da situación final resultante, como consecuencia dos diversos condicionados técnicos emitidos polos distintos organismos que emitiron informes no dito proceso de información pública.

O 15.09.2022 estando en curso a revisión e a análise técnica do expediente o órgano ambiental considerou necesario que fora completado en diversos aspectos, entre a documentación requirida atópanse: os escritos presentación do promotor da documentación sometida a información pública, certificado exposición pública Cañiza da 2ª información pública, certificado exposición pública Covelo da 1ª información pública; 3º informe solicitado á Confederación Hidrográfica do Miño – Sil; copia da solicitude de informe a concello A Cañiza, 2º informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural sobre unha documentación elaborada polo promotor en resposta ao primeiro informe da dita dirección xeral xunto coa resposta/conformidade do promotor e documentación complementaria e informes adicionais a que houbese lugar; documentación complementaria do promotor en resposta ao primeiro informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural xunto co novo informe da dita dirección xeral e documentación complementaria e informes adicionais aos que houbese lugar.

O 26.09.2022 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais remitiu diversa documentación complementaria que inclúe: un escrito de resposta do promotor do 12.01.2021 ao primeiro informe do IET, que xa se recibida, un escrito de resposta posterior do 14.09.2022 xunto coa documentación complementaria elaborada polo promotor, o oficio de remisión do anterior por parte do órgano substantivo ao IET para o seu informe, o segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural do 12.09.2022 e o oficio de remisión do mesmo por parte do órgano substantivo ao promotor.

O 04.11.2022 o órgano substantivo remitiu documentación en resposta á solicitude de emenda efectuada por este órgano ambiental o 15.09.2022.

O 28.11.2022 o órgano substantivo remitiu máis documentación adicional consistente nun informe final do Instituto de Estudos do Territorio e a resposta do promotor.

O 30.11.2022 o órgano substantivo remite máis documentación que non remitira co expediente ambiental consistente na reiteración da solicitude do certificado de información pública do concello da Cañiza e as solicitudes de informe sobre o estudo de impacto ambiental á SGHN, á FEG e á SGO.

O 19.12.2022 o órgano substantivo remite máis documentación consistente no certificado de exposición pública do concello da Cañiza xunto cun informe do concello referido á separata técnica do proxecto.

O 19.12.2022, estando en curso a análise técnica do expediente, o órgano ambiental solicitoulle á Dirección Xeral de Patrimonio Natural un informe sobre a caracterización dos efectos sinérxicos.

O 20.12.2022 a antedita dirección xeral emitiu o informe solicitado que se recibiu o 21.12.2022.

O 11.01.2023, o órgano substantivo remite a documentación elaborada polo promotor en resposta ao informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, consistente en dous escritos de resposta, un documento técnico e un documento de medias propostas.

O 18.01.2023, a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, remitiunos o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural ao respecto da antedita documentación.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EslA), o documento técnico do proxecto de execución, diversas addendas e documentación complementaria incorporada ao longo da tramitación, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EslA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

▪ En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:

- A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un primeiro informe no que efectúa un resumo de antecedentes e feitos, consideracións legais e técnicas e analiza os documentos e o seu contido respecto do patrimonio cultural.

Informa que, dende a vista da protección do patrimonio cultural informa favorablemente o documento *Estudo de impacto ambiental. Parque eólico Alto da Telleira. Rev 02. Setembro 2021* e o proxecto sectorial, coas medidas correctoras establecidas no anexo H do EslA e debéndose e, en todo caso, presentar nova documentación, tendo en conta unha serie de consideracións entre as que se atopan as seguintes:

- Incorporarase ao EslA unha avaliación de impacto do xacemento *Túmulo de Moncelos GA 36009085*. Tendo en conta, que as obras de acondicionamento dos viarios nº 5 e nº 8 poden afectar a súa área de protección integral, deberase redeseñar o emprego deste viario como acceso para evitar afeccións ao ben.
- Deberase confirmar a existencia/ausencia de dous posibles túmulos nas coordenadas:

Posible Mámoa 1: X: 557.195 e Y: 4.678.424 (ETRS89/UTM F-29) e posible Mámoa 2: X: 556277 e Y: 4677687 (ETRS89/UTM F-29).

No caso de confirmarse a presenza de novos xacementos avaliarase o impacto que sobre os mesmos xera infraestrutura eólica, cualificarase o impacto ocasionado e proporanse as medidas protectoras e correctoras que se consideren axeitadas. Coa fin de actualizar o Inventario de Xacementos Arqueolóxicos e así dar cumprimento ao artigo 10.3. do *Decreto 199/1997, do 10 de xullo, que regula a actividade arqueolóxica da Comunidade Autónoma de Galicia* (DOG núm. 150, do 06.08.1997), elaborárase ficha individualizada que conteña unha

descriptiva pormenorizada do ben e a documentación gráfica necesaria para que quede constancia do ben no devandito documento.

- Dado que a referencia arqueolóxica *Túmulo do Picouto/Montefrío* RE 36009001, confirmouse como un novo xacemento arqueolóxico durante o traballo de campo derivado deste EsIA, será necesario remitir ao Servizo de Arqueoloxía da DXPC unha ficha individual con descriptiva pormenorizada e apartado gráfico detallado que permita incorporar o ben ao Inventario de Xacementos arqueolóxicos de Galicia. A ficha debe especificar que o ben patrimonial é actualmente a referencia RE 360090001. O *Túmulo do Picouto/Montefrío* recibirá o código GA 36009089 e debe ser grafado como tal na cartografía oficial do EsIA e do Proxecto Sectorial.
- A partir dos resultados das actuacións arqueolóxicas e do traballo de campo a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, como organismo competente na materia, decidirá sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección.
- Axustarase o emprazamento do aeroxerador AT4 e as obras necesarias para a súa instalación de xeito que se afasten o máximo posible dos marcos nº 10 e 5, co fin de que aínda que se desmonten provisionalmente, de ser necesario para realizar as obras, podan volver ao seu emprazamento respectándose o seu contorno próximo.
- Con respecto ao foxo do lobo de Fontefría, coa finalidade de respectar as ladeiras que conforman o seu entorno e preservar o camiño de acceso a el, deberase eliminar a zona de acopio proposta e recolocala no lado oposto do camiño existente.

En resposta ao anterior, o promotor presenta un escrito de data 27.05.2022 ao que xunta o documento titulado *Avaliación do impacto patrimonial do parque eólico Alto da Telleira, Pontevedra. Addenda á memoria II. Maio 2022* (asinado electronicamente o 27.05.2022), no que da resposta a cada unha das cuestións suscitadas pola dirección xeral: en relación co Túmulo de Moncelos, GA36009085, cunha posible Mámoa 1, aos marcos territoriais nº 5 e nº 10, á avaliación de impacto dos accesos, ao Petróglypho de Coto Cabrito, RE36013001 e ao Túmulo do Picouto GA36009089 e do Foxo do lobo de Fontefría.

Á vista do anterior, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un segundo informe no que indica que a documentación achegada aclara e completa a *Memoria de Impacto Patrimonial-2º revisión* (Anexo H do EsIA), conforme ás súas consideracións. E informa de xeito favorable os documentos "*Estudio de Impacto Ambiental Parque eólico Alto da Telleira Rev-02, septiembre 2021*" e "*Proxecto Sectorial modificado Parque eólico Alto da Telleira, octubre 2021*". En todo caso, deberanse considerar as medidas correctoras e compensatorias establecidas no Anexo H do EsIA e a súa addenda, e unha serie de condicións entre as que se atopan as seguintes:

- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control e seguimento arqueolóxico das mesmas, que deberá de ser presencial e continuo nos contornos de protección dos xacementos arqueolóxicos documentados no documento de EsIA e nas denominadas *Area do Alto de Fontefría* e *Area de Coto do Foxo Moncelo*; realizándose un especial seguimento dos traballos de roza, así como o control dos perfís e cortes que se xeren durante a apertura e instalación das infraestruturas. No caso de que se constate a existencia de restos arqueolóxicos, primarase a conservación *in situ* dos mesmos.
- A tal fin, e previo ao inicio dos mesmos, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia. O proxecto deberá incorporar as medidas correctoras xerais e específicas incluídas no Anexo H do EsIA e na Addenda ao mesmo.

- O replanteo das infraestruturas do aeroxerador AT4 realizarase baixo control arqueolóxico, prestando atención ao emprazamento dos marcos territoriais nº 5 e 10.
- Previo ao inicio das obras indicarase a situación do novo emprazamento da zona de amoreamento, que deberá respectar as ladeiras que conforman o entorno o Foxo dos Lobos e preservar o camiño de acceso a él.
- A limpeza superficial do afloramento no que actualmente se atopa xeolocalizado o *Petróglifo do Coto Cabrito* RE 36013001, poderá dar lugar, se é o caso, ao desprazamento da infraestrutura proxectada.
- Tendo en conta que non é viable o emprego doutro viario de acceso á infraestrutura eólica e que será necesario realizar obras de acondicionamento (desmontes, terrapléns, cunetas...) nos aproximadamente 1.840m que discorren polo contorno de protección do conxunto arqueolóxico formado pola *Necrópole megalítica das Mámoas de Fontefría* e o *Petróglifo de Coto Grande* GA36009079, a dirección xeral estima que ademais das medidas correctoras establecidas no EslA será necesario que se leve a cabo, como medida complementaria, un proxecto de posta en valor dos devanditos bens arqueolóxicos. Este proxecto debe ter en conta a existencia do *Itinerario patrimonial Mámoas de Fontefría* e como mínimo debe contemplar:
 - unha intervención arqueolóxica mediante amplas sondaxes manuais sobre os xacementos GA 36009066, GA 36009067 e GA 36009068, que permitan valorar o grado de conservación dos xacementos.
 - o control da roza e a instalación de sinalética de tódolos túmulos que conformen a necrópole.
 - a necesidade de limpeza periódica dos bens arqueolóxicos postos en valor e vinculados ao Itinerario patrimonial *Mámoas de Fontefría*, así como a revisión da sinalética implantada. Estes traballos de mantemento deben ser sufragados polo promotor eólico e estarán vinculados as rozas de limpeza das áreas de afección da infraestrutura eólica, que se realizan periodicamente durante a fase de funcionamento do parque. En todo caso, estas obras deben ser realizarse baixo control arqueolóxico e ser autorizadas pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- Unha vez rematada a totalidade das obras, certificarase o estado final dos elementos do patrimonio cultural. Se é necesario, redactaranse e presentaranse, como anexo a Memoria Técnica derivada do Proxecto de control e seguimento arqueolóxico, fichas actualizadas e individualizadas daqueles bens arqueolóxicos que sufriron algún tipo de modificación.
- Durante a fase de mantemento do parque, segundo a Lei 3/2007, de 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, ha de xestionarse a biomasa de certas especies de arbustos e árbores nun diámetro de 200m ao redor de cada aeroxerador instalado. O contorno de protección do *Petróglifo de Coto Grande* GA 36009079 atópase parcialmente dentro da área de afección do aeroxerador AT-07, polo que calquera intervención (incluída a roza de maleza e corta de arborado) que se leve a cabo dentro da súa área de protección terá que ser autorizada pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- Os contornos de protección dos bens serán os definidos nos planeamentos correspondentes, e, no seu defecto, aplicarase o establecido no artigo 38 da Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia.

As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural e a estes efectos, o promotor ou o concello previa concesión de licenza deberá remitir o correspondente proxecto técnico.

En resposta ao dito informe, o promotor presenta un escrito do 26.09.2022 no que presta a súa conformidade co contido do mesmo.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe do 03.05.2022 no que logo de expoñer uns antecedentes administrativos e un resumo do proxecto, efectúa unha análise da documentación, no que sinala que o lugar onde se localiza o proxecto non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. Ademais, a zona onde se desenvolve o proxecto non se atopa en ningún espazo que, neste momento, se atope en estudo na dita dirección xeral por reunir importantes valores ambientais.

Sinala as canles fluviais presentes na contorna, e indica que non afecta a zonas húmidas das recollidas no Inventario Galego de Humidais (IHG) (Decreto 127/2008, do 5 de xuño). A poligonal atópase parcialmente dentro das áreas prioritarias para a avifauna ameazada e/ou zonas de protección das publicadas na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, relativa ás liñas eléctricas de alta tensión.

Sinala que o ámbito de actuación non están presentes árbores ou formacións incluídas no Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo galego de árbores senlleiras

Indica que de conformidade co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de actuación localízanse teselas onde se identifican os hábitats naturais de interese comunitario e/ou prioritarios.

Inclúen a continuación unha táboa coas especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (Decreto 88/2007, do 19 de abril) cuxa distribución coincidiría coas cuadrículas UTM 10x10 nas que se sitúa o proxecto. Non obstante, indican que a dita información proporciona unicamente unha primeira aproximación.

Con respecto ás propostas técnicas de zonificación de plans de conservación/recuperación de especies ameazadas que se están elaborando na Dirección Xeral de Patrimonio Natural na zona de actuación non se localiza dentro do ámbito de ningunha. Tampouco se atopa no ámbito de plans de recuperación ou conservación de especies protexidas.

O informe incorpora unha serie de observacións que fai o seu servizo provincial de Patrimonio Natural da Pontevedra en relación coas campañas de mostraxe de avifauna realizadas e os resultados das mesmas.

A continuación engade unha serie de observacións da dirección xeral respecto do contido do EslA: en relación co inventario de avifauna realizados, así como o inventario de morcegos que considera insuficientes para cumprir co seu labor, cun cruzamento no identificado na documentación e coa presenza do lobo no macizo de Fontefría.

Conclúe que en base á información dispoñible na Dirección Xeral de Patrimonio Natural, dos datos achegados polo Servizo de Patrimonio Natural de Pontevedra e a documentación aportada polo promotor, informa que non é posible determinar con total seguridade que non se vaian producir efectos negativos sobre os valores naturais. E considera necesario que se completen os inventarios do EslA, tendo en conta unha serie de apuntes que detalla: actualizar e corrixir o inventario de campo en relación coa flora e os grupos faunísticos, indicando as condicións mínimas para a avifauna e os quirópteros, tamén indica unhas cuestións a ter en conta respecto do lobo e se teña en conta a nova información para os apartados de identificación e valoración de impactos, medidas preventivas e correctoras e plan de vixilancia ambiental. E tamén sobre as zonas de escoada e as zonas de elevada pendente.

En resposta ao anterior, o promotor presenta un escrito do 18.05.2022 no que manifesta a súa conformidade e sinala que procede a iniciar os traballos de campo complementarios e a documentación solicitada pola dirección xeral.

Posteriormente, e en resposta ao requirimento de emenda do expediente ambiental efectuado por este órgano ambiental, o promotor elabora o documento *Estudio Faunístico Ciclo Anual Parque Eólico Alto da Telleira. Octubre 2022*, que presenta xunto cun escrito do 10.10.2022. O órgano substantivo remítello á Dirección Xeral de Patrimonio Natural para o seu informe.

En resposta ao anterior a Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un segundo informe de data de data 28.10.2022 no que conclúe que á vista dos antecedentes e da análise da documentación, considérase que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, polo que se emite informe favorable, supeditado a que se autorice cunha serie de seguintes condicións entre as que se atopan as seguintes: evitar a afección directa ou indirecta dos hábitats de interese comunitario fóra da zona de actuacións, evitarse o depósito de residuos ou produtos sólidos para evitar arrastres das augas, sinala a prohibición de efectuar verteduras de material contaminante ou calquera vertido que afecte á calidade das augas continentais e a necesidade de tratar as augas que saian das zonas de instalacións de obras e augas procedentes de formigonados, a prohibición de verter material contaminante e tomar as medidas de seguridade para evitar derramos, nese sentido, sinala que non se producirán arrastres nin enturbamentos das augas continentais, realizarase a restauración segundo o plan de restauración coa finalidade de recupera os hábitats de interese comunitario existentes.

Así mesmo, fai énfase na importancia de aplicar accións para a protección da avifauna e quirópteros, polo é necesario que o proxecto incorpore medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión de aves e quirópteros. Entre as medidas sinaladas atópanse:

Para os quirópteros: restrinxir a rotación das pas o máis posible por baixo da velocidade de réxime e informar no PVA sobre os tempos en que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeneradores permaneceron parados e no caso de que se queira operar a velocidades inferiores á velocidade de réxime, deberá realizarse un estudo que analice con detalle as frecuencias de voo reais,.

Para a avifauna, implantar tecnoloxías de redución do impacto por colisión, tales como: sistemas de detección baseados en vídeo (tipo DTBird), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade na localización das turbinas. Como medida disuasoria pasiva, recolle o pintado dunha das pas do rotor de cada aeroxenerador. Sinalan que o plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque comparándoa coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes con aeroxeneradores sen pintar para informar se a medida resulta eficaz e avaliarán tanto o impacto dos parques eólico por colisión sobre as aves e os morcegos como a efectividade das medidas. Engade ademais un apartado no que inclúe as condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión en parques eólicos durante a fase de explotación.

En relación ao lobo, indican que se terá que dar cumprimento ao punto 18, apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia. No primeiro ano de funcionamento do parque eólico, como parte do plan de vixilancia ambiental, deberase remitir á Dirección Xeral de Patrimonio Natural un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

En resposta ao dito informe o promotor presenta un escrito do 03.11.2022 no que manifesta a súa conformidade co contido do mesmo e a asunción das súas conclusións.

Posteriormente, e en resposta á solicitude de informe efectuada polo órgano ambiental, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural emitiu un informe complementario de data 20.12.2022, en relación cos efectos sinérxicos do proxecto derivados do feito de que esta instalación se atopa nun ADE no que hai proxectados varios parques eólicos.

Nel, efectúa unha análise e avaliación de sinerxías tendo en conta a identificación, descrición e análise dos efectos sinérxicos do proxecto efectuada no estudo de impacto ambiental sobre os factores do patrimonio natural e a biodiversidade, para o que revisa a documentación do expediente entre a que se atopa o estudo de efectos acumulativos/sinérxicos do EsIA no que se identifican as infraestruturas nos ámbitos de 5 km, 10 km, e 15 km dende os aeroxeneradores dos proxectos, tendo en conta todos os parques eólicos en explotación ou autorizados, en tramitación, nova solicitude no ámbito de 15 km respecto a os aeroxeneradores do parque eólico Alto da Telleira. As análises sobre os distintos subfactores realizáronse a 5 km, agás os espazos naturais protexidos que se analizaron a 10 km e a paisaxe a 15 km. O grupo de especies que se poden ver máis afectadas pola implantación do parque eólico é o dos morcegos e as aves, especialmente as rapaces de tamaño medio ou grande, debido á alteración do hábitat inherentes á instalación de infraestruturas e ao perigo potencial de colisión con aeroxeneradores.

Recolle que os posibles efectos sinérxicos que se poden producir sobre este grupo faunístico son a perda e fragmentación de hábitats que poden provocar o desprazamento de poboacións ou a diminución da densidade local na contorna das instalacións. Os proxectos analizados aumentarían o efecto barreira e o risco de colisión. Ao comparar as superficies varridas, o parque eólico do Alto da Telleira supón un incremento con respecto ao total de todos os parques eólicos analizados. Ademais ao analizar as liñas eléctricas de alta tensión existentes ou proxectadas na zona de estudo (15 km) cunha lonxitude común de 374 km, indica que poden contribuír ao efecto barreira, especialmente para a creación de faixas de xestión de biomasa baixo o seu trazado, ademais de aumentar o risco de posibles colisións de aves debido á presenza da controladores. Os parques eólicos están situados fóra do espazo ZEC polo que os seus hábitats non se verán afectados.

A continuación, efectúa a súa análise e valoración dos efectos sinérxicos. Indica que os impactos que un parque eólico pode xerar sobre o patrimonio natural e a biodiversidade poden chegar a xerar efectos acumulativos e sinérxicos, especialmente sobre as poboacións de aves e quirópteros e que en Galicia, este tipo de impactos secundarios irá en aumento, en paralelo coa crecente densidade de aeroxeneradores. E que o tipo de máquinas tripala teñen como efectos máis medible a morte por colisión de aves e quirópteros, tendo algunha das especies máis afectadas poboacións reducidas e baixas taxas de substitución. E que as aliñacións e conxuntos de aeroxeneradores de varios parques eólicos poden xerar efectos sinérxicos e acumulativos que deben ser valorados.

Co fin de analizalos, a dirección xeral calculou o espazo afectado polos aeroxeneradores dentro da ADE e as ADEs veciñas, considerando que a área afectada por cada aeroxerador se estende en 1 km á redonda de cada posición, e tendo en conta as máquinas en funcionamento ou aprobadas e as dos proxectos con fito en xaneiro de 2023.

Para valorar a importancia da superficie afectada comparouse a suma das áreas afectadas coa dispoñibilidade dentro da ADE e ADE veciñas, ponderada en función da Rede galega de espazos protexidos e espazos ben conservados en estudo; áreas incluídas na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural; reservas da biosfera; e resto do territorio.

A partir desta aproximación, avalía a situación local. Neste contexto refire que na ADE sobre a que se pretende instalar o parque eólico Alto da Telleira xa existe un grupo de aerogeradores na parte sur correspondente aos parques eólicos As Neves, Montouto 2000, Paradanta e Arbo e no centro está proxectado o parque eólico Alto de Montouto, separado do primeiro grupo algo máis de 3 km e que a continuación proxéctase o parque eólico Alto da Telleira, o cal se atopa por diante do parque eólico Deva o cal supón o inicio dunha longa alíñación de parques eólicos que suman máis de 100 km ao longo do límite oriental da provincia de Pontevedra, formando unha barreira que obriga ás aves para realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. Por tanto, o proxecto analizado sitúase nunha contorna onde existe xa un alto nivel de ocupación, podendo profundar na xeración dun efecto sinérxico principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna.

Sinala que analizadas as posicións dos aerogeradores proxectados e os da contorna, é necesario conservar espazos polos que poidan transitar as aves sen risco e co menor gasto enerxético posible. A posición e tamaño do parque eólico Alto da Telleira crea unha segunda barreira de aerogeradores por diante das alíñacións do parque Deva e a súa ampliación. Ademais, polo seu tamaño tamén ten efectos significativos no efecto baleiro, sendo relevante pola súa localización nunha zona de interese para as aves. E en consecuencia, debe valorarse o efecto sinérxico como un impacto crítico.

Finaliza o informe concluíndo que á vista dos antecedentes e da análise e valoración realizada sobre os posibles efectos acumulativos e/ou sinérxicos do parque eólico Alto da Telleira, infórmase o efecto sinérxico e acumulado sobre a avifauna e os quirópteros sería un impacto ambiental crítico, polo que conclúese que o proxecto presenta impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade e, por tanto, emite informe desfavorable.

En resposta ao antedito informe, o promotor presenta o 10.01.2023, un escrito dese mesmo día que leva por título *Respuesta al informe tercero emitido por la dirección xeral de patrimonio natural, en relación al estudio de impacto ambiental*, que presenta para dar resposta ao informe de data 20.12.2022, e xunto a el presenta un escrito do 10.01.2022 con asunto *Respuesta al "Informe complementario sobre efectos sinérgicos no marco da avaliación ambiental" emitido el 20 de diciembre*, un documento denominado *Documento técnico para a revisión del informe PE-PO-008-11 7. Diciembre 2022* (asdo. electronicamente o 30.12.2022) e outro documento titulado *Parque eólico Alto da Telleira. Medidas propuestas en respuesta al informe PE-PO-008-11 7. Enero 2023* (asdo. electronicamente o 10.01.2023).

Na documentación o promotor expón as súas obxeccións e desconformidade sobre o contido do informe complementario do 20.12.2022 da DXPN e propón unha serie de medidas adicionais ao proxecto. As medidas propostas consisten en:

- Eliminación de 6 aerogeradores: nº 1, 2, 3, 4, 7 e 9.
- Eliminación de todas as infraestruturas asociadas a tales aerogeradores, mantendo as características dimensionais e as localizacións iniciais para os aerogeradores nº 5, 6 e 8, a excepción do aerogenerador nº 6 que pasa do modelo V162 (diámetro de rotor 162 e altura de buxa 119 m) ao modelo V150 (diámetro de rotor 150 m e altura de buxa 105 m).
- Para os tres aerogeradores finais, increméntase a potencia unitaria dos mesmos, pasando de 5,6 MW a valores unitarios de 6,0 MW e 6,2 MW segundo modelo.
- Propostas dun plan de custodia do territorio.

Segundo a documentación, esta eliminación de 6 aerogeradores permite a liberación dunha superficie de 808 ha. Tamén engaden unha proposta de custodia do territorio.

Á vista do anterior, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural emitiu un informe con data 17.01.2023 no que tras avaliar a documentación presentada polo promotor, conclúe que o proxecto, tras as modificacións, non provoca efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das nosas competencias, condicionado ao que se cumpran as seguintes cuestións:

- O proxecto desenvolverase só coas tres máquinas propostas.
- O plan de custodia exposto enfocarase cara á creación de hábitats con vexetación de baixo porte, onde o manexo da cuberta vexetal logre unha estrutura heteroxénea, rica en ecotonos, cunha alta dispoñibilidade de especies presa para as rapaces de tamaño pequeno e mediano e melloras no seu hábitat de nidificación.

Na devandita superficie limitaranse os aproveitamentos cinexéticos que poidan reducir a dispoñibilidade de especies presa. A elección definitiva das superficies de xestión incorporadas ao acordo de custodia terá en conta a dificultade de accesos rodados.

Devandito plan será presentado á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, que deberá aprobalo antes do inicio das obras.

- O proxecto cumprirá co resto de medidas requiridas no informe da dirección xeral de 28.10.2022.
- O Instituto de Estudos do Territorio (IET) emite un primeiro informe no que recolle o marco legal, a descrición do proxecto e resume o contido do EsIA en relación coa paisaxe destacando que inclúe un estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP) como documento específico (anexo D) e tamén que incorpora un estudo de efectos acumulativos con outros parques no anexo L. A continuación caracteriza a paisaxe afectada polo proxecto e fai unha análise do contido do EIIP, dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxística propostas na documentación.

Conclúe que o EIIP axústase formalmente ao artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008. Non obstante, indica que o proxecto producirá un efecto sobre a paisaxe especialmente significativo no caso da subestación, toda vez que a sinerxía coas outras instalacións similares previstas no mesmo cumio provocará un cambio severo no carácter da paisaxe de montaña. Así mesmo, o proxecto provocará impactos sobre as panorámicas dende os núcleos máis próximos e dende o miradoiro de Fontefría. Polo tanto, dada a elevada incidencia visual sobre a paisaxe do cumio e sobre os núcleos máis próximos deberanse completar os estudos e as medidas correctoras segundo o establecido no artigo 30 do Regulamento e nas normas e recomendacións das Directrices de paisaxe que resulten de aplicación, entre as que cabe salientar que:

- Deberá estudarse un plan específico de integración paisaxística que teña en conta unha visión conxunta do impacto sinérxico coas futuras subestacións, e que resulte compatible coas características desta paisaxe, do resultado deste estudo, nas pantallas vexetais que se prevexan, deberá optarse por especies autóctonas.
- Dada a presenza de núcleos rurais próximos, no caso de que exista unha manifesta preocupación social polo impacto visual dos aeroxeradores, deberán adoptarse as medidas necesarias para reducir ou mitigar o seu impacto visual, estudando a posibilidade de realizar plantacións arbóreas nas proximidades dos núcleos, consensuadas cos seus habitantes.

O promotor presenta un escrito do 12.01.2021 no que manifesta a súa conformidade co contido e condicionantes establecidos e se compromete a realizar un estudo e a elaboración dun plan específico de integración paisaxística, así como a adoptar as medidas necesarias para reducir e mitigar o impacto visual. Posteriormente, presenta outro escrito do 14.09.2022 ao que xunta o

documento titulado *Propuesta de apantallamientos vegetales P.E. Alto da Telleira. Septiembre 2022* (asdo. Electronicamente o 14.09.2022). Nese documento prevese a execución dunha pantalla vexetal consistente na plantación de arboredo autóctono no perímetro da subestación Alto da Telleira, cunha disposición semellante á natural, e prolongándose seguindo parte do camiño de acceso. En relación coa afección visual aos núcleos de poboación, propónse a execución de plantacións arbóreas empregando as especies mencionadas anteriormente na contorna dos núcleos de poboación afectados pola visibilidade do parque, cuxo deseño estudarase individualmente para cada caso e terá que ser consensuado cos veciños e propietarios dos terreos onde se implantarían.

En relación co anterior o Instituto de Estudos do Territorio emite un segundo informe no que conclúe nos mesmos termos que no seu anterior informe no que estima que o efecto sobre a paisaxe será significativo no caso da subestación tendo en conta as outras infraestruturas previstas, e tamén os impactos sobre as panorámicas dende os núcleos máis próximos e o miradoiro de Fontefría. Neste sentido, sinala que as medidas propostas de dispoñer pantallas vexetais empregando especies autóctonas no perímetro da subestación de acordo coas directrices de paisaxe DX.17.b e DX.20.o, así como a posibilidade de realizar plantacións arbóreas nas proximidades dos núcleos no caso de que exista unha manifesta preocupación social polo impacto dos aeroxeradores (directriz de paisaxe DX.20.c), resultan adecuadas para atenuar en parte a incidencia visual das infraestruturas e acadar unha mellor integración paisaxística.

As novas medidas correctoras propostas, deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto, sen que sexa necesario someter de novo a informe do IET esta documentación.

O promotor presenta un escrito do 07.11.2022 no que manifesta a súa conformidade co contido dos mesmos e a asunción das conclusións.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe que se realiza avaliando se na documentación se tiveron en conta, identificaron e valoraron os posibles impactos do proxecto no medio ambiente con posible repercusión sobre a saúde humana. Sinala que é importante ter en conta que a presenza dunha fonte contaminante non é suficiente para que existe a un risco para a saúde, xa que para iso debe existir unha vía de exposición completa.

Ademais, o proxecto é unha actividade regulada por un procedemento xeral de autorización recollido nunha normativa específica, co obxecto de avaliar que a súa construción se realice co menor custo ambiental posible, polo que de cumprirse os estándares establecidos deberíase de asegurar a ausencia de efectos significativos sobre a saúde das persoas. A continuación efectúa unha avaliación do proxecto desde os seguintes puntos de vista: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición e no seu caso, a necesidade de medición da exposición específica da poboación a algunha fonte ou o deseño dun estudo de avaliación de risco.

Conclúe que da análise da documentación, esta non recolle información ou é insuficiente sobre unha serie de aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, e polo tanto é necesario que o promotor aporte a información complementaria sobre os seguintes puntos: en relación ao emprego de gases illantes como o SF₆, ao nivel de ruído preoperacional e a estimación teórica dos niveis de presión sonora durante as obras. Sinala que de dispoñer de auga quente sanitaria, deberán cumprirse os requisitos establecidos no RD 865/2003. No referente ao parpadeo de sombras, sinala o limiar a considerar como 8h/ano no "caso real" e que onde se supere o limiar, deberá incorporarse as correspondentes medidas protectoras independentemente das medidas de mitigación necesarias na fase de funcionamento. Sinala que non se indica se dispoñen dun sistema integrado de control específico no caso de verse afectados por pragas ou vectores nin a disposición de fichas de datos de seguridade de todos os materiais perigosos empregados.

En contestación ao dito informe o promotor achegou un escrito do 09.05.2022 xunto ao documento titulado *Respuesta al informe de la Dirección Xeral de Saúde Pública al Estudio de Impacto Ambiental del parque eólico Alto da Telleira. Mayo 2022* (asinado eletronicamente o 09.05.2022) onde contesta a cada un dos puntos indicados nas conclusións do informe.

Á vista da documentación elaborada a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe no que considera satisfeitos os requirimentos feitos e engade o seguinte:

En relación co efecto sombra, considera correcta a proposta recollida na resposta presentada relativa a valoración de apantallamentos consensuados coa poboación afectada, ademais das medidas xa recollidas no *Anexo G. Analise do efecto parpadeo* do EsIA no que se indicaba que durante o primeiro ano de explotación realizaríase un control sobre os receptores mais afectados e no caso necesario plantexarase a programación da parada técnica temporal. E con respecto aos niveis sonoros, sinala que será preciso realizar dun estudo acústico preoperacional previo a implantación do parque eólico.

En contestación ao dito informe o promotor manifesta a súa conformidade nun escrito do 19.06.2022.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior informa que revisada a documentación se estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo, sen prexuízo de que se puidera estar afectado polo Decreto 171/2010, sobre plans de autoprotección na Comunidade Autónoma de Galicia, o titular deberá elaborar e implantar o plan, elaborado por técnico competente, e que deberá acompañar aos restantes documentos necesarios para o outorgamento da licenza, permiso ou autorización, previamente á autorización de inicio da actividade por parte da autoridade competente.

Engade que o Decreto 171/2010, do 1 de outubro, sobre plans de autoprotección na Comunidade Autónoma de Galicia, recolle no seu anexo I aquelas actividades susceptibles de xerar situacións de grave risco colectivo, catástrofe ou calamidade e os centros ou instalacións que poden resultar afectados de maneira especialmente grave por situacións dese carácter, polo tanto, se é o caso, o titular deberá implantar, manter e revisar o seu propio plan de autoprotección, que é o documento que prevé as emerxencias que se poden producir a consecuencia da súa propia actividade e as medidas de resposta ante situacións de risco, de catástrofes e de calamidades públicas que podan afectar ao proxecto.

- A Axencia Turismo de Galicia emite un informe sobre o estudo de impacto ambiental do proxecto presentado no que sinala que a fase de construción pode considerarse significativa no aspecto turístico pola existencia de maquinaria na contorna das obras nun breve período de tempo e que na fase de explotación sería significativa debido ao impacto visual e as emisións sonoras. Conclúe que dado o alcance das actuacións segundo o estudo de impacto turístico, o impacto que terá o parque eólico no turismo rural local e a súa contorna é reducido.
- A Confederación Hidrográfica do Miño - Sil emite un primeiro informe sobre o Estudo de impacto ambiental no que conclúe que a redacción e execución do proxecto debe ter en conta unha serie de consideracións en relación con: as posibles afeccións ao dominio público hidráulico, a zona de policía do leito público e servidumes; as posibles afeccións ás captacións de augas superficiais e/ou subterráneas por requirimentos hídricos das actuacións; as medidas a implantar para garantir a calidade das augas superficiais e/ou subterráneas e evitar os vertidos e o respecto das zona protexidas e os valores dos ecosistemas ligados aos medios hídricos.

En contestación ao dito informe o promotor presentou un escrito do 25.02.2022 ao que xunta a documento titulado *Memoria descriptiva das actuacións no ámbito do Dominio Público Hidráulico da CHMS. Respuesta al informe A/36/12933. Parque eólico Alto da Telleira. Febrero 2022* (asdo. electronicamente o 25.02.2022).

Á vista da documentación elaborada, a Confederación Hidrográfica do Miño – Sil emite un segundo informe no que no que avalía unha a unha as aclaracións e propostas feitas polo promotor na devandita documentación adicional, reiterando aquelas cuestións referidas no seu anterior informe que non resultan suficientemente xustificadas polo promotor na mesma. O promotor presenta novo escrito de resposta do 13.04.2022 no que principalmente expón unha proposta para o cruzamento dun tramo de nova execución dun vieiro do parque co río de Portapiñeiro .

A Confederación Hidrográfica do Miño – Sil emite un terceiro e último informe no que analizada a documentación pronúnciase de xeito favorable en canto á existencia de recursos hídricos necesarios, en canto ao destino dos novos caudais de augas residuais (condicionado á obtención da autorización de vertedura), respecto dos usos permitidos no dominio público hidráulico, zonas de servidume e policía e zonas inundables e engade que non existe ningunha reserva hidrolóxica declarada. E tendo en conta toda a documentación, emite o informe favorable condicionado.

O promotor presenta un escrito de data 27.05.2022 de conformidade co contido do informe.

- O Concello de Covelo remite un informe de alegacións de carácter normativo, ambiental e socioeconómico no que sinala cuestións de a acumulación de proxectos enerxéticos na mesma zona xeográfica, o fraccionamentos de parques eólicos, en relación co procedemento de avaliación ambiental, sobre o contido da documentación en relación cos hábitats e especies de interese comunitario, co esforzo do traballo de campo e a minimización da importancia dos hábitats e as medidas correctoras propostas sobre eles e as especies de flora e fauna protexida, a falla de estimación das afeccións directas a veciños e propietarios a creación de emprego e o “turismo eólico”, e a consideración sobre as medidas compensatorias propostas, ademais engade o impacto sobre o patrimonio etnográfico e arqueolóxico

O promotor presenta un escrito de resposta do 04.05.2022 no que contesta a cada unha das consideracións do concello, entre o que se pode destacar que; o EslA presenta información clara, precisa, adecuada e baseada en traballos de campo que permitiron deseñar un proxecto que evita a afección aos valores naturais de interese presentes na zona; respecto á protección da turbeira de Pontepiñeiros, indica que esta non ten recoñecida na actualidade a figura de protección, incluíndo a consideración de espazo natural de interese local establecido no artigo 29 da Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, e que non obstante, o proxecto evita calquera tipo de afección á mesma, ademais o EslA incorpora medidas específicas de protección aos elementos do patrimonio cultural.

- Para os devanditos informes constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou, de ser o caso, de resposta ao seu contido.
 - Doutra banda, non consta que o concello da Cañiza emitira informe sobre o EslA, achegando o órgano substantivo a solicitude de informe efectuada pola unidade tramitadora.
 - Así mesmo, consta un informe do Servizo de Enerxía e Minas da Xefatura Territorial da Consellería de Economía e Industria de Pontevedra na súa condición de unidade tramitadora do órgano substantivo, que recolle as características técnicas do proxecto, un resumo da tramitación practicada no expediente, tanto no referente á obtención dos condicionados técnicos do proxecto como á tramitación ambiental e os resultados da información pública, e no cal conclúe que procede continuar coa tramitación administrativa do expediente.
- No tocante a alegacións con contido ambiental, no expediente remitido polo órgano substantivo constan un total de 31 alegación entre as dúas informacións públicas realizadas, que principalmente poden dividirse en dous lotes de distinto contido e varias con contido diferente ou unha combinación das anteriores, presentadas por 19 particulares, 7 asociación do ámbito ecoloxista e cultural, 3 CMVMC, un sindicato, un grupo municipal.

Unha parte do contido de varias das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (bens e dereitos afectados, afección económica ás explotacións forestais e agro-gandeiras e retorno social, expropiacións de terreos, seguridade industrial, Plan sectorial eólico, fragmentación do proxecto, aspectos urbanísticos, etc.) que de ser o caso son obxecto doutras fases da tramitación por parte do órgano substantivo de cara ao outorgamento da autorización administrativa do proxecto, ou ben non atinxe á tramitación da avaliación de impacto ambiental de proxectos de cara á formulación da declaración de impacto ambiental.

No que se refire exclusivamente aos aspectos que poden atinxir a avaliación de impacto ambiental de proxectos (impacto ambiental en xeral, incidencia sobre os núcleos de poboación, a saúde da poboación, a contaminación acústica, emisións de po, afeccións ao patrimonio cultural, impacto paisaxístico, afeccións á hidroloxía e hidroxeoloxía, humidade, afeccións ao solo, posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e infraestruturas asociadas, afeccións a flora, fauna (aves, quirópteros, etc), hábitats naturais e biodiversidade, impacto turístico, etc.), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, cabe referirse aquí ao recollido neste mesmo apartado 2 da DIA en relación cos informes emitidos polos organismos sectoriais con competencias nas materias aludidas, á documentación complementaria que se incorporou ao expediente ao longo da tramitación, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e á propia consideración final da DIA respecto da viabilidade ambiental do proxecto co cumprimento das condicións e medidas que se establecen ao longo deste documento ademais das que figuran no EsIA e a restante documentación avaliada no marco do trámite ambiental.

2.3 Efectos sinérxicos

En relación cos efectos acumulativos e sinérxicos, o EsIA inclúe entre os seus anexos o anexo L *Estudio de sinergias y efectos acumulativos*, no que se identifican as infraestruturas de 30 parques eólicos, en tramitación, explotación ou autorizados, ou de nova solicitude e 30 liñas eléctricas en explotación, no ámbito de 15 km dende os aeroxeneradores do proxecto, tomando os datos os aeroxeneradores, dos centros de transformación/subestacións, torres meteorolóxicas do rexistro eólico de Galicia. Analiza os distintos subfactores no ámbito de 5 km ampliándoo no caso dos espazos naturais protexidos que analiza un entorno de 10 km e a paisaxe que analiza 15 km.

A continuación realiza unha análise dos efectos acumulativos e sinérxicos sobre o clima, a calidade do aire, a xeoloxía a hidroloxía, os hábitats, a fauna, os espazos naturais protexidos, a paisaxe, a calidade sonora o efecto parpadeo o medio socioeconómico e inclúe un apartado de medidas preventivas e correctoras. De xeito resumido o anexo indica o seguinte:

Sobre o clima considera que non se variarán as condicións climáticas a nivel local; sobre a calidade do aire os posibles efectos daranse cando coincida a fase de construción con outros parques eólicos próximos e sinala que serán a nivel local; a nivel xeolóxico os cambios considéraos pouco significativos posto que as modificacións serán sobre o relevo da zona sinalando que a afección será a nivel paisaxístico; en canto á hidroloxía analiza os elementos dentro de cada cunca e conclúe que non son previsibles efectos significativos pola construción do parque e aínda que se dera efecto sinérxico sería menor e non modificaría o estado actual das augas tendo en conta as limitacións legais e as medidas do EsIA e as que estableza a DIA; sobre os hábitats indica que as instalacións non se atopan sobre ningún hábitat prioritarios polo que non considera efectos sinérxicos sobre este elemento nin sobre a fragmentación dos mesmos considerando os cambios de uso do solo polas instalacións pouco significativos; con respecto á conectividade ecolóxica indica que non existe perda significativa da conectividade ecolóxica e polo tanto non existen efectos sinérxicos con outras instalacións similares; con respecto á fauna, o grupo que pode verse máis afectado é o das aves e os quirópteros, os posibles efectos que se dan nestes grupo é a perda e fragmentación dos hábitats que pode ocasionar desprazamentos ou diminución da densidade local, durante a fase de obra pola propia actividade e durante o funcionamento polo paso de vehículos sinalando que este efecto será reversible unha vez posto en funcionamento, durante a explotación os efectos son o efecto barreira e o aumento de risco de colisión; respecto aos mamíferos, sería o posible aumento das mortes por colisión ou barotrauma,

que considera moderado, sobre outros mamíferos non son previsibles impactos e sobre anfibios ou réptiles sinala que se darían a nivel da calidade dos hábitat e coas medidas considera pouco previsible o efecto sinérxico; en relación cos espazos naturais os parques eólicos localízanse fora dos ZEC, a nivel paisaxístico prodúcese un lixeiro aumento da visibilidades sobre zonas ZEC; a nivel paisaxístico prodúcese visibilidade sinérxica na maioría dos proxectos dentro do ámbito de estudo, en varias AEIP e LEIP e dende os núcleos de poboación e sinala que o aumento das infraestruturas visibles xerado polo parque vai ser pouco significativo respecto do conxunto de afección visual xerado polos demais proxectos existentes e en proxecto; respecto á calidade sonora, analiza o efecto co parque eólico Chan do Eixo, considerando que non existen núcleos de poboación que poidan ser afectados acusticamente por ambos parques, o mesmo con respecto ao efecto parpadeo; sobre o medio socioeconómico menciona os cambios do uso do solo, considera que o efecto sobre a actividade económica é positivo respecto das accións susceptibles de xerar emprego a presenza como elemento visible que provoca un impacto pouco significativo; a nivel patrimonio cultural a afección será a nivel individual do parque.

O documento conclúe que a valoración dos impactos sinérxicos e acumulativos tanto na fase de construción coma na de explotación sobre cada un dos factores do medio é, segundo o caso, compatible, pouco significativo ou sen impacto e moderado na paisaxe.

No que respecta ao informado polos organismos en relación aos efectos acumulativos e/ou sinérxicos do proxecto:

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emitiu un informe específico respecto á configuración do proxecto sometida a información pública no que concluíu que o efecto sinérxico e acumulado sobre a avifauna e os quirópteros sería un impacto ambiental crítico, polo que concluíu que o proxecto presentaba impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade e, por tanto, emitía informe desfavorable.

Posteriormente, á vista da resposta do promotor ao informe anterior, e tendo en conta a documentación elaborada na que o promotor efectúa unha proposta de modificación da configuración do proxecto mediante a eliminación de 6 aeroxeneradores, entre outras medidas, a dirección xeral emitiu un informe no que conclúe que o proxecto non provoca efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das súas competencias, sempre que se cumpra cunha serie de condicionados, tal e como se recolleu no resumo dos informes do apartado 2.2 desta DIA.

A Dirección Xeral de Saúde Pública informa respecto aos posibles efectos sinérxicos ou acumulativos de parpadeo de sombras con respecto a outros parques que debe estudarse a posible influencia con respecto ao parque eólico Chan do Eixo localizado a menos de 2 km do parque eólico Alto da Telleira. Do estudo realizado polo promotor, destaca que conclúe que non existen receptores (edificacións ou de servizos públicos) na zona común a ambos parques, polo que non se considera que exista efecto sinérxico entre os mesmos. O resto de parques localízanse máis afastados, polo que se descartan posibles efectos sinérxicos.

O Instituto de Estudos do Territorio destaca no seu informe que os impactos sobre a paisaxe veranse incrementados pola sinerxía producida por outros parques en tramitación ou en funcionamento situados nas proximidades, que segundo anexo de sinerxías, provocará que no 82,56% da superficie da envolvente de 15 km sexa visible algunha infraestrutura eólica. O proxecto producirá un efecto sobre a paisaxe especialmente significativo no caso da subestación, toda vez que a sinerxía coas outras instalacións destas características previstas no mesmo alto vai provocar un cambio severo no carácter da paisaxe de montaña destes cumios

E como condición establece que para a contorna da subestación, dada a elevada exposición, e debido á confluencia con outras subestacións no mesmo alto, deberá estudarse un plan específico de integración paisaxística que teña en conta unha visión conxunta do impacto sinérxico coas futuras subestacións, e que resulte compatible coas características desta paisaxe.

Como xa se indicou anteriormente no resumo da análise técnica, o promotor sinalou o seu compromiso para o estudo e elaboración do plan específico de integración paisaxística, atendendo ao efecto

sinérxico conxunto coa SE próxima SE Fontefría 400/220 kV (REE), tendo como resultado final unha proposta de implantación de apantallamento vexetal para a Subestación Alto da Telleira. Aclarando que o PE Alto de Montouto comparte subestación co Parque Eólico Alto da Telleira, polo que no conta con subestación propia e independente, existindo unicamente a SE deste parque eólico e a de REE.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Alto da Telleira consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 18,4 MW de potencia total nos concellos de O Covelo e A Cañiza (Pontevedra), composto por 3 aerogeneradores de 6,2 MW e 6 MW de potencia unitaria e a súa infraestrutura asociada que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	555.875	4.679.651
2	557.875	4.679.651
3	557.875	4.677.785
4	557.375	4.674.785
5	553.875	4.674.785
6	553.875	4.678.285

A localización dos aerogeneradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano: *nº8 Planta proyecto propuesto* do documento titulado *Parque eólico Alto da Telleira Medidas propuestas en respuesta al informe PE – PO – 008 – 11 (7). Enero 2023 (asdo. Electronicamente 10.01.2023).*

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establececese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA e na restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevaleceran fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte as anteriores.

2. Ademais, no que respecta aos informes da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas pola dita dirección xeral para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das aspas dos aerogeneradores de acordo cos criterios establecidos pola antedita dirección xeral) e, para as especies recollidas no EsIA e no informe da antedita dirección xeral, así como outras especies de rapaces para as que se detecte un aumento da frecuencia, implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisión tales como sistemas de detección baseados en vídeo) e quirópteros (restringir a rotación das pas o máis posible por baixo da velocidade de réxime), así como as diversas actuacións a desenvolver no marco do programa de vixilancia ambiental, incluíndo aquelas destinadas a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas. Terase en conta tamén as demais condicións que recolle a dirección xeral.

Tamén desenvolverá o plan de custodia do territorio de acordo cos criterios establecidos pola dirección xeral no seu informe.

A documentación que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberá contar, previamente ao indicio das obras do proxecto, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

3. En relación coa vulnerabilidade do proxecto ante riscos derivados de accidentes graves e catástrofes, teranse en conta as recomendacións recollidas no estudo elaborado polo promotor e avaliado pola Dirección Xeral de Emerxencias e Interior.

4. En canto a posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 8 horas/ano de exposición no *caso real*, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) e considerar a opción de programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

5. En relación aos informes da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, sen prexuízo das demais medidas establecidas nos mesmos, en relación coa situación do novo emprazamento da zona de amoreamento no entorno o Foxo dos Lobos, a limpeza superficial do afloramento no que actualmente se atopa xeolocalizado o *Petróglifo do Coto Cabrito* RE 36013001; a medida complementaria relacionada coa *Necrópole megalítica das Mámoas de Fontefría* e o *Petróglifo de Coto Grande* GA36009079, o promotor deberá levar a cabo as actuacións de acordo coas indicacións recollidas no informe da antedita dirección xeral.

A documentación que elabore o promotor para da cumprimento ao anterior deberá contar previamente ao inicio das obras a co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural. O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 desta DIA.

6. No que respecta ás medidas para a redución da afección visual sobre os núcleos de poboación, no caso de realizar plantacións arbóreas nas proximidades dos mesmos, levarase a cabo tendo en conta a proposta recollida no documento *Propuesta de apantallamientos vegetales P.E. Alto da Telleira. Septiembre 2022* (asdo. electronicamente o 14.09.2022) para os núcleos onde se leve a cabo.

7. O promotor deba depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deba fixar o órgano substantivo, a cantidade de 566.789 euros, dos cales 265.243 corresponden a fase de obras e 353.657 a de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizárase a través do órgano substantivo, e so se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental e calquera outra

documentación que se considere oportuna de ser o caso, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes a restauración (coa vexetación debidamente implantada) como as demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.

2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.

3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 Protección das augas e leitos fluviais

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e, no que sexa aplicable, o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase

especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece na condición 4.2.3.5 da DIA

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utilaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas residuais ou produtos susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate a ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, a rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un

xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

9. O edificio de control deberá contar cunha fosa séptica para o tratamento das augas residuais que se xeren nel. No caso de que a dita fosa non sexa de tipo estanco, o promotor deberá obter do organismo de cunca a correspondente autorización de vertedura. Así mesmo, realizaráselle o mantemento necesario para garantir o seu correcto funcionamento.

4.2.3 Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.

2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.

3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.

5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.

6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.

7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.

8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).

9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.

10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.

11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto da subestación/edificio de control/centro colector durante a fase de funcionamento. Sinalizarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantirase que non se vexan afectados compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, evitar a rotación das pas en horarios (ocaso e primeiras horas da noite), épocas do ano e condicións meteorolóxicas (baixas velocidades do vento, etc) de maior actividade de quirópteros, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflictivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no

momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta tamén as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.
2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.
3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.
4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicarlas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso da subestación transformadora/edificio de control/centro colector empregaranse materiais, texturas e cores que harmonicen co contorno. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área/s de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse en conta as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre/s meteorolóxica/s e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (de existir un edificio de control, pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáse notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia dos informes das direccións xerais de Patrimonio Natural e Patrimonio Cultural aos que se fai referencia na condición 4.1 da DIA, xunto coa documentación na que se baseen.

Tamén deberá achegar, para a súa constancia no expediente, un plano de planta a escala 1:10.000 dotado de coordenadas UTM no que se reflentan todas as infraestruturas e instalacións proxectadas no parque así como a localización prevista da zona de casetas e instalacións de obra e do parque de maquinaria, etc, vieiros de acceso e servizo diferenciando os tramos de nova execución daqueles que precisen reforma ou acondicionamento sinalando na lenda a lonxitude de cada tipo, así como a das gabias do cableado.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicaráse inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EslA, terase en conta o seguinte:

- O promotor deberá incorporar ao programa de vixilancia e seguimento ambiental un documento no que se recolla pormenorizadamente toda a información relativa á metodoloxía do seguimento, aspectos técnicos das medicións, cálculos, límites legais, medidas protectoras e correctoras e calquera outra que resulte procedente ao abeiro da normativa vixente en materia de ruídos.
- En canto aos puntos de control para a avaliación do nivel sonoro, deberán comprender os núcleos poboacionais, vivendas illadas e/ou áreas sensibles máis próximas ás instalacións en toda a súa contorna. As medicións realizaranse no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, para considerar así os puntos potencialmente máis vulnerables. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1: 10.000.
- Deberan consta os resultados da campaña preoperacional con medicións en todos os puntos indicados, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para poder aplicalos aos datos que se obteñan en cada período de seguimento.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuarase medicións cunha periodicidade mensual en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa, na fase de funcionamento será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo, e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:

- Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e de posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación e do disposto nesta DIA.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna (e no de quirópteros naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor, no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en relación coas condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión na fase de explotación, ou do que se poida derivar da condición 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:
- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxios (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
 - Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.
- Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).
- Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección par corrixir as posibles desviacións.
- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
 - Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.

- Definiranse as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (Efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberanse coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Para a realización dos estudos ou calquera actuación que se desenvolva no marco do programa de vixilancia e seguimento ambiental en relación coas especies protexidas, o promotor deberá contar coas autorizacións que correspondan da antedita dirección xeral.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:
 - a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.

- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno da subestación/edificio de control, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores, da subestación e da torre meteorolóxica.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas seguintes capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros, subestación e torre meteorolóxica. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.

- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros (incluíndo todo o relativo ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.1.2 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no anexo I do seu informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno da subestación/edificio de control e torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicarse a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.2 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarse un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflicta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Alto da Telleira, considerando que o proxecto, segundo a documentación aportada polo órgano substantivo, é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e se lle remitirá ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter calquera outra autorización, licenza, permiso ou informe que sexa necesario para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos

Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

